

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 218

Poznań, środa dnia 13 maja 1931

Rok XXVI

Narady ministrów

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.) W ostatnich dniach w rządzie toczyły się ważne narady.

W poniedziałek wicemin. Koc był przyjęty na dłuższej audjencji przez premiera Sławka i omawiał z nim sytuację finansową, wytworzoną wskutek zarządzenia min. spraw wojsk., przywracającego wojskowym 15-proc. dodatek.

We wtorek premier naradzał się z marszałkiem Sejmu Świtalskim a o godz. 13-tej odwiedził premiera w prezydium Rady ministrów minister spr. wojsk. Narada trwała przeszło godzinę i dotyczyła zwołania sesji parlamentarnej.

We środę wieczorem spodziewane jest posiedzenie Rady gabinetowej, na którym prawdopodobnie zapadnie decyzja w sprawie sesji nadzwyczajnej. (w.)

Akcja ukraińska w Genewie

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.) W tych dniach w Lwowie odbyło się posiedzenie posłów i senatorów Klubu ukraińskiego, na którym omawiano sytuację i rezultaty rokowań, prowadzonych we Lwowie przez pp. Borkowskiego i Garapicha. Komunikatu żadnego z obrad, otoczonych tajemnicą, nie wydano.

Ukraińcy postanowili na nadchodzącej sesji genewskiej dalej prowadzić akcję, zapoczątkowaną w styczniu znanym memorjałem, złożonym w sekretarjacie Ligi Narodów.

Na sesję wyjeżdżają — posłanka Rudnicka, która składała ten memorjał i poseł Oleśnicki. (w.)

Zmiekleła im rura...

Gdynia, 12. 5. (Tel. wł.) Liczne firmy gdańskie załączają obecnie do listów i rachunków, przesyłanych do Polski, specjalne drukowane ulotki w języku polskim, w których proszą u silnie o zaniechanie bojkotu towarów gdańskich.

Prośbę swoją uzasadniają tem, że przemysł gdański jest odbiorcą polskich surowców i polskich półfabrykatów i wobec unji celnej jest ograniczoną częścią polskiego przemysłu krajowego. S. B.

Rząd polski przeprosza!

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.) Poseł niemiecki w Warszawie dr. v. Moltke złożył w min. spr. zagr. protest przeciwko wyładowaniu lotnika polskiego kpt. Gedgowda w Prusach Wschodnich. (w.)

Berlin, 12. 5. (Tel. wł.) Prasa zamieszcza półurzędowy komunikat, donoszący o przeprosinach, złożonych przez rząd polski na Wilhelmstr. za pośrednictwem posta polskiego w Berlinie, w związku z przypadkowym wylądowaniem lotnika polskiego na terytorjum Prus Wschodnich. Szeroki rozgłos, nadany krokowi naszego przedstawicielstwa przy rządzie Rzeszy, nasuwa pytanie co do rodzaju satysfakcji, udzielonej Polsce przez Niemcy z powodu dużo poważniejszego incydentu granicznego pod Jeziorkami w dniu 17 kwietnia lub niesłychanego ataku prasowego na attaché wojskowego ppłk. Morawskiego, którego „Kreuzzeitung“ oskarżyła 23 kwietnia o działalność szpiegowską, jakoteż o pogwałcenie granicy polskiej na Górnym Śląsku w dniu 8 maja.

Należy wyrazić zdziwienie z powodu nadawania rozgłosu przeprosinom polskim a zatajania wyłomaczeń niemieckich, o ile takowe wogóle miały miejsca. M. N.

Skutki katastrofalnej powodzi w Wilnie. Zmyta w całości aleja, ulubione miejsce wieczorowych spacerowiczów. Z dwurzędowej alei lipowej nie pozostało ani śladu.

Jak odbywa się wybór prezydenta Francji

Wybór rozstrzygnie się prawdopodobnie w drugim głosowaniu

Paryż, 12. 5. (Tel. wł.) Cała stolica znajduje się pod wrażeniem jutrzejszego wyboru prezydenta Francji.

Szansę obu głównych kandydatów są zupełnie równe i w chwili obecnej trudno przewidzieć, kto zwycięży. Wszystkie dotychczasowe kombinacje, czynione przez kartel lewicowy celem zapewnienia większości Briandowi, spełzły na niczem. Wszystko wskazuje na to, że wybór nastąpi dopiero w drugim głosowaniu. Część partji lewicowych zamierza wysunąć przy pierwszym głosowaniu kontrkandydata senatora Bracke, aby rozbić głosy i tem samem spowodować drugie głosowanie. Jak donoszą, za kandydaturą Brianda opowiedziały się również niektóre ugrupowania katolickie.

Wybór prezydenta odbędzie się w sposób następujący.

Specjalny pociąg odwiezie członków rządu, senatorów i deputowanych do Wersalu, gdzie zbierze się komplet izby i senatu, który jako zgromadzenie narodowe dokona wyboru prezydenta.

Posiedzenie rozpocznie się o godzinie 14. Przewodniczyć będzie prezydent senatu Doumer, który sam kandyduje na stanowisko prezydenta. Po otwarciu posiedzenia w wielkiej sali kongresowej — w sali tej od roku 1871 do 1879 i następnie jeszcze przez szereg lat odbywały się wszystkie posiedzenia zgromadzenia narodowego, obecnie odbywają się jedynie te posiedzenia, które są zwołane w celu wyboru prezydenta lub zmiany konstytucji — prezydent senatu wybierze z podanego mu słownika z zamkniętymi oczyma jedną z liter alfabetu. Nazwisko deputowanego lub senatora, zaczynające się na tę literę, zainicjuje początek głosowania. Wszyscy senatorowie oraz deputowani, wywoływani następnie kolejno, oddadzą swe głosy, wrzucając je do urny, znajdującej się na mównicy. Akt wyborczy potrwa około dwóch godzin, a obliczanie głosów dalsze pół godziny.

W razie uzyskania absolutnej większości w pierwszym głosowaniu wynik byłby wiadomy już około godziny 17. W przeciwnym razie nastąpi drugie głosowanie, wobec czego wynik wiadomy byłby dopiero następnego wieczorem. W

razie trzeciego głosowania, co jest mało prawdopodobne, wybór ze względu na przerwę, w czasie której poszczególne ugrupowania mogłyby przeprowadzić odpowiednie narady, przeciągnąłby się do północy.

Po ogłoszeniu ostatecznego wyniku wszyscy zebrani udadzą się do sąsiedniej sali, t. zw. „Marengo“, gdzie nowo-proklamowany prezydent przyjmie gratulacje członków rządu i zgromadzenia narodowego.

Następnie nowoobрани prezydent uda się w towarzystwie prezesa ministrów samochodem do Paryża, gdzie odwieździ natychmiast obecnego prezydenta Republiki, Doumergue'a, który stanowisko swe piastować będzie oficjalnie do 13 czerwca.

Paryż, 12. 5. (PAT.) Grupa unji republikańskiej w senacie, licząca 72 członków, postanowiła pozostawić swym członkom całkowitą swobodę głosowania przy jutrzejszych wyborach prezydenta republiki francuskiej. Jednakże Millerand oświadczył, że w interesie grupy leży utworzenie odrębnego w pierwszym głosowaniu zwartego bloku dokoła kandydatury Doumera. Podkreślają, że większość grupy nastrojona jest bardzo przychylnie w stosunku do tej kandydatury.

Grupa republikańskich lewicowych izby również zostawiła swym członkom całkowitą swobodę. Takie same stanowisko zajmuje zjednoczenie demokratyczno-radykalne senatu, liczące 32 członków. Jak przypuszczają, połowa członków głosować będzie za Briandem, reszta zaś odda swe głosy za Doumerem.

Przywrócenie osławionego art. 116

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.) W przyszłej pragmatyce urzędniczej ma być przywrócony art. 116, usunięty przed kilku laty przez parlament.

Na podstawie tego artykułu urzędnik może być zwolniony i przeniesiony na emeryturę bez uwzględnienia 6-miesięcznego okresu przenoszenia w stan nieczynny. (w.)

Miasto nad Srebrną Rzeką

Metryka narodzin — Miasto bogaczy — Kupiec X. — Prasa — Wystawa angielska — Minister R. P. — Polskie towarzystwa — Życie polskie — Rządy polskich dusz

(Korespond. własna „Kurj. Pozn.“)

Buenos Aires, 24 marca.

Stolica Argentyny położona jest nad Srebrną Rzeką — Rio de La Plata. — Jeno, że ta Srebrna Rzeką mało ma podobieństwa do srebra. Woda w niej jest dość brudna i żółtawa.

Przeszło dwa miliony mieszkańców! A czterysta lat temu nie było tu ani jednej chatki! Tak, rozmach prawdziwie amerykański.

Rzadko które miasto na świecie może się poszczycić prawdziwą metryką swego urodzenia — spisana według najskrupulatniejszych wymogów biurokratycznych.

Ale oto w muzeum miejskiem czytając za szkłem połówki następujący dokument:

„Anno 1580, 11 de Junio, Día Sabado — San Bernabe

En nombre de la Santissima Trinidad, Padre, Hijo y Espiritu Santo y de la gloriosissima Virgen Santa Maria yo Juan de Garay, teniente gobernador y capitán general etc. (daruję Szan. Czytelnikom cały ten stek tytułów) hago y fundo et poble Buenos Aires...“

Tak to dostojny urzędnik Jego Królewskiej Mości Filipa II fundował dzisiejszej Argentyny chlubną stolicę.

Buenos Aires, to miasto zbudowane planowo. Składa się z niezliczonych kwadratów. Gdy się na nie patrzy z wysokiej wieży, robi wrażenie jakiejś niesamowitej szachownicy.

Ulice szerokie i bardzo długie. — Liczby domów 12 345, 12 346 nie należą do rzadkości. Uliczki, zaułki nie są tu znane.

A cóż dopiero te wspaniałe awenichy. Niektóre szerokości 40 m. Ruch oszałamiający. Dziesiątki tysięcy samochodów pędzi tu przez całą noc i dzień.

Tu skupia się całe życie Argentyny. Tędy prowadzi droga do Chile, Paragwaju i Boliwii.

Wielkie drapacze chmur wyrastają jakgdyby za dotknięciem różdżki czarodziejskiej. To też place budowane mają tu taką wartość, jak może nigdzie na świecie. Tysiąc pesów (1 pes jest 3,30 zł) za metr kwadratowy, to cena wcale nie wygórowana.

Ale też pieniądz płynie tu szerokim korytem. Ostatnie dziesiątki lat a zwłaszcza ostatnia wojna światowa nagromadziły fantastyczne fortuny.

Armje państw sprzymierzonych zaopatrywały się tu w mięso i inne środki spożywcze. A ponieważ za wszystko dobrze płaciły, pieniędzy było aż za dużo!

W tym to czasie powstały owe bajkowe pałace na Belgrano i w innych częściach miasta, gdzie mieszkają wielmoże i wielcy tego świata. Góry kararyjskiego marmuru, bronzu i cennych kamieni. Sztuczne stawy, na których sennie kołyszą się gondole, wysadzane złotem i kością słoniową.

A jeśli wielcy umierają to i pogrzeb mają po temu. Widziałem na własne oczy pogrzeb pierwszej klasy. Przedsiębiorstwu pogrzebowemu zapłacono 12 tys. pesów.

Karawan jakgdyby jakiś powóz królewski, cały rzeźbiony ręką mistrza. Rzeźbione anioły Pańskie na czterech rogach. W koło ciężkie zasłony jedwabne. Sześć czarnych koni na przedzie i sześciu heroldów w ciężkiej zbroi.

Trumna cała cedrowa a antaby pozłacane. W trumnie bogaty kupiec X, który w przeddzień śmierci zażądał tego splendoru, przepycha.

